

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	10296 - La Plàstica Medieval a Mallorca
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	E
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	10296 - La Plàstica Medieval a Mallorca
Crèdits	1,2 de presencials (30 hores) 3,8 de no presencials (95 hores) 5 de totals (125 hores).
Grup	Grup 1, 1S (Campus Extens)
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Sebastiana Maria Sabater	10:30	11:30	Dijous	04/09/2017	09/02/2018	BB-05

Rebassa
tina.sabater@uib.es

Contextualització

Es tracta d'una assignatura optativa que s'inclou en el mòdul "Patrimoni històric i artístic".

L'assignatura treballa les arts plàstiques del gòtic com una part significativa del patrimoni moble de la illa de Mallorca, en sí mateix i en la seva relació amb l'arquitectura. A través d'una selecció de continguts, s'estudia la formació d'aquest patrimoni històric-artístic -concretament els sectors de promoció, els seus objectius i les funcions que es van donar als béns-, els processos de modificació i intervenció que s'han donat en èpoques posteriors, i els aspectes que tenen a veure amb la seva recuperació, amb el seu estudi i estat actual.

Encara que es treballa sobre materials d'un context específic, l'assignatura pretén oferir dades i instruments per a l'anàlisi en sentit patrimonial d'obres medievals en altres àmbits. En relació a aquest objectiu, es proposa una reflexió sobre els elements i aplicacions de l'estudi històric-artístic, amb els sistemes que permeten identificar el material i tractar els diversos temes d'acord a diverses perspectives de treball.

Requisits

Recomanables

Coneixements d'història de l'art gòtic a nivell de grau.

Competències

En atenció a la contextualització de l'assignatura dins el mòdul del Màster al qual pertany

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	10296 - La Plàstica Medieval a Mallorca
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	E
Idioma	Català

Específiques

- * E1. Coneixements especialitzats del patrimoni moble E2. Coneixements especialitzats en documentació sobre patrimoni (referent a obres, promotors, mestres i tallers) E3. Coneixement de mètodes, tècniques i instruments per a l'estudi i investigació del patrimoni E4. Capacitat d'inventariar i catalogar E6. Capacitat per treballar en projectes museístics de caire cultural i artístic E7. Habilitat per identificar béns patrimonials E8. Habilitat per manejar fonts documentals i bibliogràfiques E9. Habilitat per dissenyar bancs de dades i fitxes tècniques per a la catalogació, sistematització i divulgació del patrimoni.

Genèriques

- * G1. Coneixements especialitzats d'història de l'art en clau patrimonial G2. Coneixements especialitzats per exercir la professió G3. Capacitat d'analitzar, relacionar, interpretar, sintetitzar i expressar informació G4. Capacitat per aplicar el coneixement teòric a la pràctica G5. Capacitat d'emetre informes sobre patrimoni G6. Habilitat per utilitzar de forma crítica el coneixement G7. Habilitat per difondre la investigació i l'estudi en torn del patrimoni local G8. Habilitat per gestionar la informació de fonts molt diverses.

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el màster a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/master/comp_basiques/

Continguts

En atenció als objectius, l'assignatura s'estructura en tres blocs. En el primer, a partir d'una selecció dels continguts, es tracten aquells aspectes que han definit la formació dels béns. El segon bloc tracta sobre els processos de modificació i intervenció sobre el patrimoni des dels segles XVII al XIX. El tercer i darrer bloc es dedica als temes significatius en la recuperació, estudi i estat actual del patrimoni: historiografia, processos de musealització, patrimoni dispers i darrers avanços en la localització i estudi d'obres perdudes o inèdites. Una vegada fixada la formació, estat i ubicació del patrimoni estudiat, el darrer punt del temari té un caràcter molt pràctic: delimitació de les fonts de coneixement per a l'estudi, identificació i organització de la informació i aplicacions de l'estudi històric-artístic.

Continguts temàtics

- BLOC 1. SOBRE LA FORMACIÓ DEL PATRIMONI
 - 1.1. Els programes reials del segle XIV (1285-1343)
 - 1.2. Els béns religiosos i els seus promotors
 - 1.3. La decoració de l'arquitectura mercantil
 - 1.4. La importació d'obres
- BLOC 2. SOBRE LA MODIFICACIÓ I DISPERSIÓ DELS BÉNS
 - 2.1. Els efectes de la cultura barroca sobre la gòtica
 - 2.2. La incidència dels processos de desamortització
- BLOC 3. EL PATRIMONI CONSERVAT I PERDUT
 - 3.1. La recuperació i estudi del patrimoni medieval
 - 3.2. El procés de musealització
 - 3.3. Sobre obra dispersa, pèrdues, noves troballes i últimes reconstruccions

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	10296 - La Plàstica Medieval a Mallorca
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	E
Idioma	Català

3.4. El patrimoni moble. Elements i aplicacions de l'estudi històric-artístic

Metodologia docent

Es preten dur a terme una metodologia d'ensenyament i aprenentatge participativa o interactiva entre la professora i l'alumnat. A partir dels coneixements que centren la matèria, l'alumnat tindrà la possibilitat d'utilitzar-los segons els seus interessos culturals i professionals específics.

Volum de treball

Veure l'apartat dedicat a la metodologia docent

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Classes presencials	Grup gran (G)	Mitjançant el mètode expositiu, la professora establirà els fonaments teòrics i el marc de coneixements dels temes que componen la matèria. A més, es donarà informació sobre el material que haurà d'utilitzar l'alumnat per preparar de forma autònoma els continguts.	16
Classes pràctiques	Pràctiques i seminaris a l'aula	Grup gran (G)	Es contemplen dues tipologies de pràctiques. - en atenció als coneixements i interessos de l'alumnat, una de les sessions es dedicarà a l'estudi directe d'obres significatives del patrimoni objecte d'estudi - el punt 3.4. del temari es treballarà conjuntament entre la professora i els alumnes: elaboració de fitxes catalogràfiques, seminari sobre bases de dades	4
Tutories ECTS	Tutories	Grup petit (P)	Es preveuen tres tutories. La primera es dedicarà a les propostes per a la ressenya de continguts. La segona a les propostes per al treball final. La tercera al seguiment de les activitats.	6
Avaluació	Exposició i defensa del treball pràctic	Grup petit (P)	Es dedicaran dues sessions a l'exposició i defensa d'una síntesi del treball final.	4

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Activitats de treball no presencial

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	10296 - La Plàstica Medieval a Mallorca
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	E
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual o en grup	Preparació de les activitats	<p>L'alumnat demostrarà l'assoliment de competències amb les següents activitats:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elaboració d'una memòria de síntesi sobre els continguts més rellevants de les classes teòriques (amb el suport del material gràfic i de la bibliografia complementària) (Màxim 10planes) - El treball final de l'assignatura, a més de ser exposat oralment, s'ha de lliurar també per escrit. Podrà ser individual o en petit grup segons l'abast del mateix i podrà consistir en: <ul style="list-style-type: none"> -elaboració de fitxes catalogràfiques dels béns mobles d'època medieval d'un determinat indret, fent la distinció entre obres d'interès general i obres d'interès local segons criteris fonamentats - elaboració d'un preprojecte expositiu (tema, objectius, localització fons, catalogació peces, dossier de l'exposició, instruments de difusió) relacionat amb els continguts de l'assignatura - elaboració d'una guia o programa de caràcter didàctic o de turisme cultural relatiu a béns patrimonials relacionats amb el contingut de l'assignatura - qualsevol altre tema vinculat a la matèria objecte d'estudi prèviament consensuat amb la professora <p>Tot i que no s'estableix limitació de planes, es recomana un màxim de 10/12, per a l'acotació d'objectius i per aconseguir l'equilibri indispensable entre càrrega i resultats en atenció als crèdits de l'assignatura.</p>	95

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

En coherència amb els apartats descrits

Exposició i defensa del treball pràctic

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Treballs i projectes (no recuperable)
Descripció	Es dedicaran dues sessions a l'exposició i defensa d'una síntesi del treball final.
Criteris d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> - control terminològic especialitzat - capacitat analítica i de síntesi - habilitat en la transmissió oral del coneixement

Percentatge de la qualificació final: 30%

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	10296 - La Plàstica Medieval a Mallorca
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	E
Idioma	Català

Preparació de les activitats

Modalitat	Estudi i treball autònom individual o en grup
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	L'alumnat demostrarà l'assoliment de competències amb les següents activitats: - Elaboració d'una memòria de síntesi sobre els continguts més rellevants de les classes teòriques (amb el suport del material gràfic i de la bibliografia complementària) (Màxim 10 planes) - El treball final de l'assignatura, a més de ser exposat oralment, s'ha de lliurar també per escrit. Podrà ser individual o en petit grup segons l'abast del mateix i podrà consistir en: -elaboració de fitxes catalogràfiques dels béns mobles d'època medieval d'un determinat indret, fent la distinció entre obres d'interès general i obres d'interès local segons criteris fonamentats - elaboració d'un preprojecte expositiu (tema, objectius, localització fons, catalogació peces, dossier de l'exposició, instruments de difusió) relacionat amb els continguts de l'assignatura - elaboració d'una guia o programa de caràcter didàctic o de turisme cultural relatiu a béns patrimonials relacionats amb el contingut de l'assignatura - qualsevol altre tema vinculat a la matèria objecte d'estudi prèviament consensuat amb la professora Tot i que no s'estableix limitació de planes, es recomana un màxim de 10/12, per a l'acotació d'objectius i per aconseguir l'equilibri indispensable entre càrrega i resultats en atenció als crèdits de l'assignatura.
Criteris d'avaluació	1) Elaboració de la memòria de continguts: es valorarà la capacitat d'anàlisi i síntesi, com també la formulació ordenada de l'estat de la qüestió (30%) 2) Treball final de l'assignatura. Escrit (40%) - resolució d'un tema pràctic de forma autònoma tot i que tutoritzada - control terminològic especialitzat - capacitat analítica i de síntesi - habilitat en la transmissió escrita del coneixement

Percentatge de la qualificació final: 70%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

- ALOMAR, G., *Guillem Sagrera*, Barcelona, Ed. Blume, 1970
DURLIAT, M., *L'Art en el Regne de Mallorca*, Palma, Ed. Moll, 1964
LLOMPART, G., *La pintura medieval mallorquina*, 4 vols., Palma, Luis Ripoll ed., 1978-1980
MANOTE, M. R., PALOU, J. M., "L'escultura", a *Mallorca Gòtica*, cat. exp., Barcelona-Palma, 1998
SABATER, T., 'Promoción y orientación del gusto en la pintura de Mallorca. Los siglos del gótico', en *I mágenes y promotores en el arte medieval. Miscelánea en homenaje a Joaquín Yarza Luaces*, Barcelona, Universitat Autònoma de Barcelona, 2001, 609-617
SABATER, T., *La pintura mallorquina del segle XV*, Palma, Edicions UIB, 2002.
SABATER, T., *L'Art Gòtic a Mallorca. Pintura damunt taula (1390-1520)*, Palma, Lleonard Muntaner ed., 2008

Bibliografia complementària

Els recursos bibliogràfics específics es detallaran via Campus Extens a l'inici del semestre